

09.06.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**9 Haziran 2021
Çarşamba**

RESMİ GAZETE'DE BUGÜN

9 Haziran 2021 Çarşamba

YASAMA BÖLÜMÜ

KANUN

7326 Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Antalya Bilim Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Erciyes Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği
- İstanbul Üniversitesi Toplum Hekimliği Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Karadeniz Teknik Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Kastamonu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 15/4/2021 Tarihli ve 2018/27392 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 15/4/2021 Tarihli ve 2018/32597 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 15/4/2021 Tarihli ve 2019/20904 Başvuru Numaralı Kararı

Borç yapılandırması Resmi Gazete'de yayımlandı

Gelir ve kurumlar vergisi, karşılıksız çek, protesto edilmiş senet, kredi kartı ve diğer kredi borçlarına ilişkin kayıtlar, vergi tahriyatları, gümrük vergileri, sigorta primleri, KYK borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili kanun Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Milyonlarca kişiyi ilgilendiren borç yapılandırmasına ilişkin yasa TBMM'de kabul edilmesinin ardından Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Yasaya göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, belediyeler ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına 30 Nisan 2021'e kadar olan bazı borçlar yapılandırılacak.

Hangi borçlar yapılandırma kapsamına alındı

- Belediyelerin su, atık su ve katı atık ile sunduğu bazı hizmetlerden kaynaklanan ücret alacakları, aldığı bazı paylar, büyükşehir belediyelerinin katı atık ücretleri ile su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları,

- Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye Barolar Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği, Türk Diş Hekimleri Birliği ile Türk Veteriner Hekimleri Birliğinin bazı alacakları yapılandırılacak,

- Her bir taşıt için motorlu taşıtlar vergisi, taşıta ilişkin idari para cezaları ile geçiş ücretinin en az yüzde 10'unun ödenmesi şartıyla taksit ödeme süresince fenni muayene izni verilecek,

- Yabancı Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun kapsamında yurt dışında öğrenim görenlerin borçlarının da yeniden yapılandırılmasına imkan sağlanacak,

- Kesinleşmemiş ya da yargı aşamasında olan resen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergileri, çeşitli oranlarda yapılandırılacak.

Hesaplanan borç, ilgilinin durumu ve ödenmesi gereken meblağ dikkate alınarak azami 5 yıla kadar taksitlendirilebilecek. Yapılandırılacak tutarların, kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi halinde vade tarihinde değişiklik yapılmayacak.

COVID-19 cezaları kapsam dışı

Yasaya göre, SGK prim borçları, gümrük cezaları da yeniden yapılandırılabilir. Otoyol ve köprü cezaları da bu kapsam içinde yer aldı. Koronavirüsle mücadele kapsamında kesilen idari para cezaları ise yapılandırma dışında tutulacak.

İlk taksit ödemeleri için son tarih eylül sonu

30 Nisan tarihinden önceki kesinleşmiş borçlar yapılandırmadan yararlanacak. Bunun için 31 Ağustos'a kadar başvuru yapılması gerekecek. İlk taksit ödemeleri eylül sonuna kadar yapılacak.

Dünya Bankası, Türkiye için büyüme tahminini değiştirmedi

Dünya Bankası Türkiye'ye ilişkin büyüme tahminini değiştirmedi. Raporda Türk ekonomisinin 2021 yılında yüzde 5 büyümesinin beklendiği kaydedildi. Banka, küresel ekonominin ise 2021 yılında yüzde 5,6 büyüyeceği tahmininde bulundu.

Dünya Bankası, bugünkü raporunda Türk ekonomisinin 2021 yılında yüzde 5, 2022 ve 2023 yılında yüzde 4,5 büyüyeceği tahminini sürdürdü.

Mart ayında yapılan ara güncelleme ile Dünya Bankası, Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme tahminini 2021 için yüzde 4,5'ten yüzde 5'e çıkarmış, 2022 ve 2023'te ise yüzde 4,5 büyüyeceğini öngörmüştü. Böylece Dünya Bankası, mart ayındaki büyüme tahminini haziran raporunda da korumuş oldu.

Küresel ekonomi yüzde 5,6 büyüyecek

Banka, "Haziran 2021 Global Ekonomik Görünümler" raporunda global ekonominin büyük ölçüde birkaç gelişmiş, büyük ekonominin güçlü toparlanmasına bağlı olarak 2021 yılında pandemiden önceki 80 yılın en hızlı büyümesini göstermesinin beklendiğini bildirdi.

2021 yılında küresel ekonominin yüzde 5,6 büyüyeceğini tahmin eden Dünya Bankası, ancak çok sayıda gelişmekte ve kalkınmakta olan ekonominin COVID-19 salgını ve artçı etkileri ile mücadele etmeye devam ettiğini ortamda güçlü toparlanmanın istikrarsız olduğunu da vurguladı. Toparlanmaya rağmen küresel

09.06.2021

GSYH'nın bu yılın sonunda hala pandemi öncesinin yüzde 2 civarında altında olacağını da öngördü.

Düşük gelirli ülkeler için aşı dağıtımı ve borç vurgusu

Dünya Bankası Başkanı David Malpass yaptığı değerlendirmede, "Global toparlanmadan memnuniyet yaratan işaretler gelse de, pandemi dünya genelinde kalkınmakta olan ülkelerdeki insanların üzerine yoksulluk ve eşitsizliği yıkmakta. Küresel olarak koordineli çabalar, aşı dağıtımının hızlandırılması ve borç rahatlatması özellikle düşük gelirli ülkeler için zaruri. Sağlık krizi hafifledikçe, politika yapıcıların bir taraftan makroekonomik istikrarı korurken, diğer taraftan pandeminin kalıcı etkilerini düzeltmeleri ve yeşil, dayanıklı ve kapsayıcı büyümeyi ateşlemeleri gerekecek" diye konuştu.

Banka, ABD ekonomisi için 2021 yılı büyüme tahminini 2,1 puan güncelleyerek yüzde 5,4'e çıkartırken, Çin için büyüme tahminini 0,6 puan artırarak yüzde 8,5'e yükseltti.

İcra İflas Kanunu'nda 'alacak önceliği' tartışması

TBMM Adalet Komisyonu'nda İcra İflas Kanunu'nun 208/c maddesinde yapılan değişiklikle, konkordato durumunda banka alacaklarının işçi alacaklarının önüne geçmesinin önü açıldığı tartışması başladı.

2018 yılında İcra ve İflas Kanunu'nda yapılan değişikliğin ardından 3 yıllık uygulama sürecinde ortaya çıkan sorunların giderilmesi için konkordatoya ilişkin bazı maddelerin yeniden düzenlendiği kanun teklifi bu hafta Meclis Genel Kurulu'nda ele alınacak. Teklifte konkordato sürecinde zor duruma düşmüş şirketlere destek olan kredi kurumlarının alacakları öncelikli olarak ödenmesi öngörülüyor.

Yasa teklifinin 7. maddesiyle kredi kuruluşları ile ilgili yapılan düzenleme hakkında bilgi veren yasa teklifi sahibi AK Parti Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya, söz konusu düzenleme ile konkordato sürecinde borçlunun kredi bulabilmesini kolaylaştırmak amacıyla geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş olan borçların adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi olmayacağı ve temerrüdün oluşması durumunda konkordato sürecinde dahi icra takibine konu edilebileceğini belirtti. Kaya, bu alacakların rehinli alacaklardan hemen sonra ve diğer bütün alacaklardan önce ödeneceğinin düzenlenerek kredi vereceklerin hukuki durumlarının koruma altına alınmasının sağlandığını açıkladı.

Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Serdar Kale yasa teklifinin Adalet Komisyonu'ndaki görüşmelerinde düzenlemeye ilişkin olarak, "Konkordato sürecine girmiş bir şirketle karşı karşıyayız, herkes biliyor çünkü bunlar

Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan ediliyor, benim konkordato sürecinde olduğum ortaya çıkıyor. Eğer birisi gelip bana destek verirse, yeni bir kredi verirse, yeni bir sözleşme akdederse işte, bunun korunması lazım. Modern hukuk sistemlerinde bunlar hep ön plana çıkıyor yani bu duruma düşmüş bir şirkete destek olan, para veren, mal veren, hizmet sağlayan birisinin diğer alacaklılardan önce olması gerekiyor ki o çerçevede bir sistem kurgulansın” açıklamasını yaptı.

“İşçiler açısından sorun teşkil etmiyor”

Muhalefet partilerinin önceliğin bankalara verilip işçi ödemelerinin geriye bırakıldığı yönünde eleştirilerini ise Prof. Dr. Kale “Mühletten sonra işçiler çalışmaya devam ederse, yani iş akitleri sona erdirilmemişse işçi alacakları da bu kapsamda değerlendirilen bir alacaktır. Zaten şu andaki mevcut durumda da işçi alacaklılarının mühlet içerisinde de takip yapmasının önüne bir engel koymuyoruz. İşçi alacakları bakımından mühlet içerisinde hiçbir engel yok yani işçi, takip başlatabiliyor, haciz yapabiliyor, satış yapabiliyor. Bu kapsamda da aynı şekilde, mühletten sonra doğan işçi alacakları da korkulan gibi değil, onlar da aynı çerçevede öncelikli olacak ve rehinli alacaklılardan sonra, belki kamudan daha önce alacaklarını alabilecek. Endişeye mahal olduğunu düşünmüyorum” dedi.

Yeni madde ne diyor?

Kanun teklifiyle İcra İflas Kanunu'nun konkordatonun hükümlerini düzenleyen 308/c maddesinde kredi kuruluşlarına ilişkin olarak “Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dâhil olmak üzere geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi değildir, temerrüt hâlinde mühlet sırasında dahi icra takibine konu edilebilir ve 206 ncı madde kapsamında rehinli alacaklılardan hemen sonra, diğer bütün alacaklılardan önce ödenir; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda yahut sonraki bir iflâsta 248 inci madde kapsamında masa borcu sayılır” şeklinde düzenleme yapılıyor.

Fıkranın eski hali

Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dahil olmak üzere, mühlet içinde komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi değildir; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda yahut sonraki bir iflâsta masa borcu sayılır. Aynı kural karşı edimin ifasını komiserin izniyle kabul eden borçlunun taraf olduğu sürekli borç ilişkilerindeki karşı edimler için de geçerlidir.

İşçi kanadı: Düzenleme işçi aleyhine

DÜNYA'ya bilgi veren işçi kanadı temsilcileri düzenlemenin işçiler aleyhine sonuçlar doğuracağını vurguladılar. Konkordatonun iflas durumuna gelmiş bir şirketin borçlarının yapılandırılmasını ve mali durumunun düzeltilmesini hedeflediğini vurgulayan temsilciler, bu dönemde şirkete yönelik devlet dahil hiçbir alacaklının haciz işlemi yapamayacağını, başlatılan hacizlerin de duracağını hatırlattılar. Bu durumun bir istisnası olduğunu, işçi alacakları için imtiyaz tanınarak haciz işlemi

başlatılabileceği hükmünün kanunda yer aldığını hatırlatan temsilciler şu görüşü vurguladılar:

“Yapılan düzenlemede ile işçinin imtiyazlı alacağı kağıt üstünde kalabilecektir. Çünkü bir başka imtiyazlı grup daha ortaya çıkmaktadır. Örneğin yapılan düzenleme ile kapsama dahil edilen alacaklı kredi kurumu ve işçi alacağını aynı anda almak isterse ne olacaktır? Kredi kurumu alacağın tamamını alıp gittiğinde işçi ne olacaktır? Kim önceliklidir? Bu nedenle düzenlemenin işçi aleyhine sonuç doğuracağı düşüncesindeyiz.

Kaldı ki işçi alacaklarının tüm alacaklardan önce gelmesi uzun yollardan beri işçi tarafının açık talebi olmuş, bu talepler üzerine şimdiki düzenlemeler yapılmıştır. Bu dahi yeterli gelmemiştir. İşçi kesimi çözüm için daha ileri gitmeyi beklerken bu düzenleme geri düşürücüdür. Öte yandan böylesi ciddi bir konuda işçi kesiminin görüşünün alınmamış olmasını da önemli bir eksiklik olarak görülmelidir.”

Birleşik Metal-İş: İşçi alacaklarının tahsili imkansız hale gelecek

Düzenleme ile batan şirketlerden zaten zor olan işçi alacaklarının tahsili imkansız hale gelecek. DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İş sendikası da yazılı bir açıklama yaparak düzenlemeye karşı olduklarını bildirdi. İcra ve İflas Kanununda değişiklik yapan teklifle, konkordato aşamasında kredi borçlarının da işçi alacakları yanında imtiyazlı alacak sınıfına sokulduğuna işaret edilerek, düzenleme ile işçi alacaklarının daha da gerilere düşeceği belirtildi. Açıklamada “Yeni teklif ile konkordato sürecinin iflas ile sonuçlanması halinde, geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar esas olarak kredi borçları işçilik alacaklarından öncelikli hale getirilmektedir. Böylece işçilik alacakları üçüncü sırada imtiyazlı alacak haline gelecektir. Değişiklik teklifinde belirtilen kredi borçları yani işverenlerin bankalara olan borçları, konkordato sürecinin iflas ile sonuçlanması halinde, işçilik alacaklarından daha imtiyazlı sayılmaktadır. Yapılan bu son düzenleme ile batan şirketlerden zaten zor olan işçi alacaklarının tahsili artık imkansız hale gelecektir” denildi.

CHP lideri Kılıçdaroğlu: Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devleti olmaktan çıkmıştır

CHP lideri Kılıçdaroğlu, "Lağım basmış, yolsuzluklar diz boyu. Bir Allah'ın kulu kalem bile oynatmıyor, oynatamıyor. Dönüp bize 'demokrasi var' diyorlar. Sen onu benim külahıma anlat. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bir hukuk devleti olmaktan çıkmıştır. Yargı asla ve asla tarafsız ve bağımsız değildir. Talimatla iş yapan yargı vardır. Hiç kimsenin can ve mal güvenliği yoktur." dedi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, partisinin grup toplantısında gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Kılıçdaroğlu konuşmasında şunları kaydetti:

"Gırtlağına kadar lağım çukurunda olan bir siyasi iktidarın Türkiye'ye yararı olamaz. Ben 'lağım borusu patladı' dedim meğer çukurun içinde. Koku bütün Türkiye'yi, bütün dünyayı sardı, Saray hissetmiyor. Çünkü lağım orada. Saray hissetmiyor, kokuyu hissetmiyor. Türkiye'yi temelden sarsan bir sürü açıklamalar var. Saraydan tek cümle bile yok. Niçin? Bu lağım çukuru, bu kadar kokuyu dünyaya yaymışken, neden kimse konuşmuyor. Neden savcılar harekete geçmiyor? Türkiye Cumhuriyeti Devleti bir kabile devleti mi oldu? Nerede bu savcılık? Ben konuşurken 24 saat bile geçmiyor harekete geçiyorlar. Lağım basmış, yolsuzluklar diz boyu. Bir Allah'ın kulu kalem bile oynatmıyor, oynatamıyor. Dönüp bize 'demokrasi var' diyorlar. Sen onu benim külahıma anlat. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bir hukuk devleti olmaktan çıkmıştır. Yargı asla ve asla tarafsız ve bağımsız değildir. Talimatla iş yapan yargı vardır. Hiç

kimsenin can ve mal güvenliği yoktur. Sabahın köründe kapınız kırılabilir ve içeri polisler girilebilir, çocuğunuzu da akrabınıza da silah doğrultulabilir, öldürtülebilir."

"İstifa diye bir müessese var"

Kılıçdaroğlu, "Yeraltı dünyasının önemli aktörü açıklama yapıyor, iktidar sahibinden tık yok. Niye yok? Sen her şeye konuşuyordun. Şimdi bunu 'efendim dış güçler bunu yapıyor' diye satıyorlar. Dış güçler bunu yapıyorsa, 19 yıldır beyefendi sen iktidarda değil miydin? 19 yılın sonunda Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni dış güçlerin oyuncağı haline sen getirmedin mi? Gerekçe bile bulamıyorlar. İstifa diye bir müessese var. Devletin hazinesi mafya ile el ele olacaksın, tezgâhı kuracaksın, belirli yerlere çökeceksin, devletin rantını alacaksın. Kim? Mafya siyaset iş birliği. İktidar sahipleri ile mafya ortak devleti yönetiyorlar. Cumhur İttifakı'nın üçüncü ortağı mafyadır. Mafya bozuntuları için özel kanun çıkarmadılar mı? Mafya bozuntuları için özel kanun çıkarmadılar mı, hapisten çıkarmadılar, önünde el pençe durmadılar mı? Siz mafyadan talimat alıyorsunuz. İçişleri Bakanı açıkça Sarayı tehdit ediyor. 17/25'ten, para kasalarından söz ediyor. 'Bir siyasi her ay 10 bin dolar para alıyor' diyor. Tık yok ya, kim bu ya. Hepimizin bildiği, ama kimsenin görmediği... Nasıl bir anlayış, nasıl bir devlet yönetimi ve Türkiye bu noktaya nasıl geldi?" dedi.

10 bin dolar iddiası

"Meclis Başkanı'na çok ağır konuşmuştum, doğru. Konuşması lazımdı. 600 milletvekilini kimse töhmet altında tutamaz." diyen Kılıçdaroğlu, "Sonunda konuştu. 'Mektup gönderdim, siyasinin ismini istiyorum' dedi. İçişleri Bakanı (yanıt) gönderecek mi? Asla göndermez. Peki gönderdiği zaman atanmış bir bakan seçilmiş bir TBMM Başkanı'nın sorduğu soruya cevap vermeyerek aşağılamasını nasıl karşılayacak? 'Cevap vermiyorum sana' diyecek ve Sayın Başkan'a teşekkür ederim mektup yazdığı için. Haklıya hakkını teslim edeceğiz. O açıklamıyorsa, Erdoğan'a gitmesi lazım. 'Bu adamı sen tayin ettin, bir siyasetçiye her ay 10 bin dolar maaş alıyor dedi, tayin ettiğin adamı bir çağır, elaleme rezil olduk' de." ifadelerini kullandı.

"Hiçbir savcı korkudan soruşturma açamıyor"

Kılıçdaroğlu konuşmasının devamında, "Bir hükümeti düşürecek kadar; bir olay değil, iki olay değil, onlarca olay ortaya konulduğu halde adamlarda tık yok. Yüzünüz hangi astar hangi deriden? Uyuşturucu kaçakçılığı yapanlar var, siyasi otoritenin desteği ile yapıyorlar, hiçbir savcı korkudan soruşturma açamıyor, kara para aklayanları bizzat önce serbest bırakıyorlar, malvarlıklarının üzerindeki tedbiri kaldırıyorlar, 'yurt dışına çıkabilirsin' diyorlar. Bunu yapan kim? Siyasetçiler talimat veriyorlar. 'İvedilikle tedbirleri kaldırın' diye savcı yardımcısını da Adalet Bakanlığı'na bakan yardımcısı yapıyorlar. Şu Allah'ın işine bak. Nasıl bir aymazlık, nasıl bir rezalet, nasıl bir ahlak ve adalet anlayışı? Anlamak mümkün değil." şeklinde konuştu.

"Atatürk'e hakareti meşrulaştırdılar"

Kılıçdaroğlu, "Milyonlar işsizken, asgari ücretliler geçinemezken, çarşı pazar ateş pahasıyla, bu saray beslemeleri beş yerden altı yerden dünyanın aylığını alıyorlar.

Bu mudur, adalet? Mafya bozuntuları için özel kanun çıkarırsın; harp okulu öğrencileri içeride, Osman Kavala, Selahattin Demirtaş içeride, avukatlar içeride. Bu çifte standart niye? 'İnsan haklarına saygılı' diyor. Düşüncesini açıkladı diye çok kişi tutuklanmadı mı, gözaltına alınmadı mı, hapse atılmadı mı, hangi insan hakkı? Kadına şiddeti savundular, İstanbul Sözleşmesi'ni tek imza ile kaldırdılar, kadına şiddeti 'olabilir' algısını yaratmaya çalıştılar. Faili meçhul cinayetler araştırılmadı. Cumartesi Anneleri'nin evlatları, eşleri kaybolmuştu değil mi? Erdoğan ile görüşmüşlerdi, Erdoğan söz vermişti, 'evlatlarınız eşinizin mezar yerini göstereceğim' diye söylemişti Ne oldu? Copladılar, dövdüler, yerlerde sürüklediler. Hangi insan hakkı? 128 milyar doları buharlaştırdılar? Ve utanmadan sıkılmadan 128 milyar sorusu sorulmaz diyorlar. Utanma yok mu, sıkılma yok mu? Bu soruyu sormayacağız da boynunu posunu mu soracağız, altın tuvaletini mi soracağız, çantanı mı soracağız. 'Ben her türlü milliyetçiliği ayaklarımın altına aldım' diyen insana milliyetçilik kavramı sorulmaz. Atatürk milliyetçiliği Anayasa'da var. Kucaklayıcı bir milliyetçilik anlayışıdır. Biz ayırmıyoruz kimseyi, hangi kimlikten ve kökenden olsun, Milli Kurtuluş Savaşı'nı verdik, bayrağımızın altında özgürce yaşamak istiyoruz. Sen her türlü milliyetçiliği ayaklarımın altına alıyorum dediğin zaman ben Bahçeli'yi adres gösterdim. Tık yok. Olamaz da. Atatürk'e hakareti meşrulaştırdılar. Türkiye Barolar Birliği Başkanı, Danıştay'da konuşma yapıyor, 'uzattı' diye Erdoğan çıktı tepki verdi ve salonu terk etti. Kullandığı bazı cümlelerden rahatsız oldu. Ama aynı Erdoğan, Ayasofya'da Atatürk'e hakaret edilirken o kişiyi huşu içinde dinliyordu." diye konuştu.

Rektöre tepki

Kılıçdaroğlu, Boğaziçi Üniversitesi'ne atanan Prof. Dr. Melih Bulu ile ilgili, "Malum Boğaziçi'ne bir kayyım rektör atadılar. '100 gün içinde her şey çözülür, ben rektör olarak otururum.' E çözülüyor. Sen, Bulu'ya söylüyorum, sen o üniversiteye bırak rektör olmayı o üniversiteye ders verecek kapasiteye sahip değilsin. Orada hoca bile olamazsın. Kardeşim, sende onur varsa istifa et. İstifa etmek bir erdemdir. Hocaların görevine son veriyor. Niçin? Hangi akıl, mantıkla? Üniversite rektörü bilime düşman olur mu? " dedi.

'HDP'ye kapatma davası' eleştirisi

"Demokrasinin var olduğu bir ortamda siz, bir partiyi kapatamazsınız." diyen Kılıçdaroğlu, şöyle devam etti: "Şiddet uyguluyorsa, baskı uyguluyorsa kapatın, eyvallah. Parti yöneticileri ellerine silah alıp ortalıkta geziyorlarsa, eyvallah. Zaten savcı harekete geçer, ama savcı siyasi otoritenin talimatıyla harekete geçiyorsa orada demokrasi yok demektir, demokrasiyi yok ediyorsunuz demektir. Vatandaş gider sandıkta oy verir. Bugüne kadar kaç tane parti kapatıldı ve hangi sonuç elde edildi? Hiçbir sonuç elde edilmedi. Düşünceyi ifadeden korkmayacaksınız, düşünceyi özgürce ifade edebilelim. Eğer siz siyasi partileri düşman olarak görüp, 'siyasi partiyi kapatın kardeşim,' Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'na talimat verip ve küçük ortağın büyük ortağı esir aldığı bir ortamda, 'bunu yapacaksın' diye harekete geçiyorsa, orada demokrasi yoktur. Demokrasi tüm partiler için olmalı. Partiler düşüncelerini açıklar, hakem halktır, gider oyunu verir veya vermez."

Babacan partisinin tarım eylem planını açıkladı

DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan, "Hedefimiz, üreterek zenginleşen bir ülke inşa etmek. Biz eğitilmiş, bilgili, donanımlı çiftçilerimizle, doğru tarım politikalarıyla, suyumuzla, toprağımızla büyüyeceğiz." dedi.

Babacan, Yüreğir ilçesinde düzenlenen partisinin Tarım Eylem Planı tanıtım toplantısında, çiftçinin borçlarını en az 2 yıl faizsiz olarak erteleyeceklerini, çiftçinin toprağına ve traktörüne haciz gelmeyeceğini, üretimin aksamayacağını belirtti.

Çiftçinin kullandığı mazotun ÖTV'sini iade edeceklerini, gübre maliyetinin yarısını destek olarak vereceklerini anlatan Babacan, elektriği de daha ucuza sağlayacaklarını kaydetti.

Babacan, tarım destekleri ve üretici sanayici iş birliği gibi konulardaki vaatleri hakkında da bilgi vererek, "Hedefimiz, bu ülkedeki herkesin sağlıklı, güvenli, yeterli ve dengeli beslenmesini sağlayabilmek. Hedefimiz, üreterek zenginleşen bir ülke inşa etmek. Biz eğitilmiş, bilgili, donanımlı çiftçilerimizle, doğru tarım politikalarıyla, suyumuzla, toprağımızla büyüyeceğiz." ifadesini kullandı.

Toplantıda, parti yetkilileri de eylem planıyla ilgili sunum yaptı.

Babacan, programı kapsamında Yüreğir ve Karataş ilçelerinde tarım işçileri ve çiftçilerle bir araya geldi, tarla, kahvehane ve esnaf ziyaretlerinde bulundu.

Nişasta bazlı şeker kotasının 20 yıllık uygulamaları

Ali Ekber YILDIRIM

09 Haziran 2021 arşamba

şeker Yasası'nın kabul edildiği 2001 yılından bu yana tam 20 yıldır gündemden düşmeyen Nişasta Bazlı şeker (NBş) kotası bir kez daha gündemde. Resmi Gazete'nin 5 Haziran 2021 tarihli sayısında yayınlanan "şeker Kotalarının Düzenlenmesi ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" kafaları karıştırdı. Hükümet ve muhalefet karşı karşıya geldi.

Konuyu anlayabilmek için şeker Yasası'nı, kota uygulamasının geçmişten bu güne serüvenini bilmek gerekiyor.

Bilgi sahibi olmadan yorum yapanların nasıl yanıldığını gördük. Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yaptığı açıklama konuya açıklık getirmesi bir yana kafaları daha da karıştırdı.

Nişasta bazlı şeker kotasının ayrıntılarını öğrenmek için şeker ile ilgili bazı önemli bilgileri hatırlatalım.

Dünyada yaygın olan iki tür şeker var. Birisi sakaroz kökenli, diğeri kısaca NBş olarak adlandırılan Nişasta Bazlı şeker. Sakaroz kökenli şeker üretimi iki bitkiden, kamış ve şeker pancarından elde ediliyor.

Dünya şeker üretiminin 2020-2021 sezonunda 169 milyon ton, şeker tüketiminin ise 174 milyon ton olacağı tahmin ediliyor. şeker stokları ise 92 milyon ton seviyesinde.

Sakaroz kökenli şekerin yüzde 72'si şeker kamışından geri kalanı şeker pancarından elde ediliyor.

Nişasta bazlı şekerler ise mısır, buğday ve patates gibi yine tarımsal kökenli ürünlerden elde ediliyor. Ancak, mısır bu için lokomotifi. Yüksek fruktozlu mısır şurubu pancardan elde edilen şekere alternatif olarak kullanılıyor. Türkiye'de nişasta bazlı şeker üretimi ve ihracatı yapıldığı gibi, ithalat da yapılıyor.

IMF ve Dünya Bankası'nın çıkarttığı Şeker Yasası çıktı

Türkiye'de şeker piyasası, 4 Nisan 2001 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde kabul edilen ve 19 Nisan 2001 tarihinde yürürlüğe giren 4634 Sayılı Şeker Kanunu ile düzenleniyor.

Şeker Kanunu, Uluslararası Para Fonu(IMF) ve Dünya Bankası'nın dayatması ile çıkarıldı. Bundan 20 yıl önce, ekonomik krizin ülkeyi darboğaza sürüklediği bir dönemde kurtarıcı olarak Amerika'dan Türkiye'ye gönderilen Kemal Derviş'in çantasına 15 yasa konuldu. Bu 15 yasa 15 günde çıkarılırsa, Türkiye'nin ihtiyacı olan finansman desteği sağlanacaktı. Şeker Kanunu o 15 yasadandır.

Bu yasa ile şeker pancarı üretimi kotaya bağlandı. Üretim kısıtlandı. Buna bağlı olarak şekerde de kota uygulamasına geçildi. Kotalar; A ve B kotası ile C şekerini olarak adlandırılıyor. Ayrıca Nişasta bazlı şeker kotası var.

A kotası, üretilen toplam şeker miktarını, B kotası, üretilen ancak piyasaya sunulmayan ve güvenlik amacıyla depolanan şeker miktarını oluşturuyor. C kotası ise, A ve B kotaları dışında üretilen ve yurt içinde pazarlanamayan şeker ile işlemek üzere ihraç kaydıyla iç piyasadan veya ithalatla temin edilen ham ve beyaz şeker miktarını ifade ediyor. Bunların üçü de, yani A, B ve C şekerini pancardan elde ediliyor.

NBŞ kotası uygulamaları

Nişasta bazlı şeker kotası ise, Şeker Yasası'na göre pancardan elde edilen şekerin A kotasının yüzde 10'unu geçemez. Yasa'ya göre, yüzde 10 olan bu kota miktarı Bakanlar Kurulu kararı ile yüzde 50 oranında artırılabilir veya yüzde 50 oranında azaltılabilir.

Kota uygulamasına geçildikten sonra o dönemki koalisyon hükümeti ve sonrasında AK Parti Hükümeti bu yetkiyi kullanarak kotayı hep yüzde 50 oranında artırdı. Yani nişasta bazlı şeker kotası uzun süre yüzde 15 olarak uygulandı. Sonraki yıllarda yüzde 25 ile yüzde 50 arasında yine kota artışları yapıldı.

Torba yasa ile 2018'de yüzde 10'dan 5'e düşürüldü

Şeker fabrikalarının özelleştirildiği 2018 yılında, 27 Mart 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7103 Sayılı Torba Yasa ile nişasta bazlı şeker kotası yüzde 5'e düşürüldü. Şu anda yasa ile Türkiye'nin nişasta bazlı şeker kotası yüzde 5'tir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçildikten sonra kotayı yüzde 50 artırma veya yüzde 50 düşürme yetkisi bakanlar kurulundan alınarak Cumhurbaşkanı'na verildi.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan son 3 yıldır, kota yetkisini yüzde 50 düşürmeye yönelik kullanıyor. Bu nedenle yasada yüzde 5 olan nişasta bazlı şeker kotası yüzde 2.5 olarak uygulanıyor.

Resmi Gazete'nin 5 Haziran 2021 tarihli sayısında yayınlanan "Şeker Kotalarının Düzenlenmesi ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" kota artışı için çıkarılmadı. 27 Mart 2018'de Torba Yasa ile Şeker Yasası'nda yapılan değişikliklere ilişkin yönetmeliktir. Bu nedenle Yasa'da yazıldığı gibi nişasta bazlı şeker kotası yönetmelikte de yüzde 5 olarak yazıldı. Doğrusu da budur.

Yönetmelik 3 yıl sonra çıkarılınca ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Joe Biden ile görüşmesi öncesine denk gelince "kota yüzde 100 artırılıyor" yorumlarına neden oldu.

2021-2022 kotası Mart'ta açıklandı

Resmi Gazete'nin 20 Mart 2021 tarihli sayısında yayınlanan Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 2021-2022 pazarlama yılı şeker kotaları açıklanmıştı. Yasa gereği yüzde 5 olan nişasta bazlı şeker kotasını, Cumhurbaşkanı Erdoğan kendisine verilen yetki çerçevesinde yüzde 50 oranında düşürerek yüzde 2.5 uygulanmasına karar verdi.

2021-2022 pazarlama yılı ülke toplam A kotası 2 milyon 700 bin ton olarak belirlendi. Pancar şekeri A kotası 2 milyon 632 bin 500 ton, B kotası ise pancar şekeri A kotasının yüzde 5'i olarak 131 bin 625 ton olarak açıklandı. Nişasta bazlı şeker kotası ülke toplam A kotasının yüzde 2,5'i olan 67 bin 500 ton olarak belirlendi ve açıklandı.

En büyük pay Cargill'e

Türkiye'de nişasta bazlı şeker üretim kapasitesi yaklaşık 1 milyon ton. Verilen üretim kotası ise 67 bin 500 ton. Kota dışı üretim yapılarak pazara sunulduğu, ithalatla resmi yollardan veya kaçak olarak ülkeye nişasta bazlı şekerin girdiği her zaman dile getiriliyor. Çıkarılan yeni yönetmelikle bu denetimlerin daha sıkı yapılması hedefleniyor.

2021-2022 pazarlama sezonu için belirlenen 67 bin 500 tonluk nişasta bazlı şeker kotası 5 firmaya verildi. Kotadan en yüksek pay Cargill'e verildi. Cargill'e doğrudan verilen kota 29 bin 593 ton. Ayrıca Ülker Grubu ile ortak olduğu PNS Pendik Nişasta'ya verilen 9 bin 586 ton kota var. Yani 67 bin 500 tonluk nişasta bazlı şeker kotasının 39 bin 179 tonu Cargill'e, kalan 28 bin 321 tonu da diğer 3 firmaya tahsis edildi.

Pancar ekiminde ve şekerde de kota var

Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda yer aldığı gibi, ülke geneli için belirlenen 2 milyon 700 bin tonluk kota kapasitesine göre şeker fabrikalarına dağıtılıyor. Her şeker fabrikası için belirlenen şeker üretim kotası var. Bu yayınlanan kararda da zaten belirtiliyor. Fabrikalar, bu kota oranında şeker pancarı üreticisi ile sözleşme yaparak pancar üretiyor. Bu pancardan da şeker elde ederek piyasaya sunuyor. Dolayısıyla pancar üretiminde de üretim kotası var. Pancar üreticisi istediği kadar pancar ekemez. Ekse bile satamaz veya kota fazlası ürünü daha düşük fiyata satmak zorunda kalır.

Özetle, Şeker Yasası'na göre Türkiye'de nişasta bazlı şeker kotası toplam şeker kotasının yüzde 5'idir. Cumhurbaşkanının bunu yüzde 50 artırma veya yüzde 50 düşürme yetkisi var. Bu pazarlama yılında yüzde 50 düşürme yetkisini kullandığı için kota yüzde 2.5 olarak uygulanıyor. Cumhurbaşkanı bir yıl sonra 2022-2023 pazarlama sezonunda yetkisini yüzde 50 artırmak yönünde kullanırsa nişasta bazlı şeker kotası yüzde 7.5 olarak uygulanır. Yüzde 50 düşürmeye yönelik kullanırsa yüzde 2.5 uygulanmaya devam eder. Bu yetkiyi kullanmazsa yüzde 5 olarak uygulanır.

Pazarlama Yılı	Pancar Şekeri ve NBŞ		Kotaları (Bin Ton)		Toplam
	Pancar Şekeri Kotası (A)	NBŞ Kotası (A)	Artırılmış/ Düşürülmüş	NBŞ Kota	
2002/2003	2.107	234	351	50	2.458
2003/2004	2.107	234	351	50	2.458
2004/2005	2.107	234	351	50	2.458
2005/2006	2.107	234	351	50	2.458
2006/2007	2.107	234	351	50	2.458
2007/2008	2.107	234	316	35	2.423
2008/2009	2.400	267	333	25	2.733
2009/2010	2.438	271	407	50	2.845
2010/2011	2.200	244	366	50	2.566
2011/2012	2.200	244	329	35	2.529
2012/2013	2.200	244	337	38	2.537
2013/2014	2.200	244	305	25	2.505
2014/2015	2.250	250	325	30	2.575
2015/2016	2.250	250	313	25	2.563
2016/2017	2.385	265	265	0	2.650
2017/2018	2.537	267	134*	-50	2.670
2018/2019	2.565	135	-	-	2.700
2019/2020	2.633	67,5	-	-	2.700
2020/2021	2.633	67,5	-	-	2.700
2021/2022	2.633	67,5	-	-	2.700

09.06.2021

C): 7103 No.lu Kanunun ile NBŞ kotası % 50 oranında düşürülmüştür.

Nişasta Bazlı Şeker Üretimi (Bin Ton)	NBŞ Üretimi
Pazarlama Yılı	
2011/2012	483
2012/2013	547
2013/2014 2014/2015	562 623
2015/2016	624
2016/2017	634
2017/2018	591
2018/2019	486
2019/2020	488

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı (Kotasız Şirketlerin üretimleri dahil)

Enflasyonun kaynağı faiz mi, döviz mi, işte yanıtı...

Alaattin AKTAŞ

09 Haziran 2021 Çarşamba

✓ **Yıllardır tartışıyoruz; enflasyonu faiz mi yoksa döviz mi artırır diye. Aslında sayılar bu tartışmayı gereksiz kılacak kadar açık.**

✓ **Faiz düşük olunca kur, virüs programı bulunmayan bilgisayar gibi her türlü şoka açık hale geliyor ve bu artış da fiyatları tırmandırıyor.**

İktisat teorisine katkıda bulunmak istercesine yıllardır sürdürdüğümüz ve bir sonuca bağlayamadığımız bir tartışma var:

“Enflasyona yol açan birincil etken döviz kuru artışı mı, yoksa faiz mi?”

Bizim de tuzumuz bulunsun istedik bu tartışmada... Bazı değerleri ve gerçekleştirmeleri ortaya koyalım, bakalım hangi etken ağır basıyormuş!

Aslında sayılara bakınca ortada tartışma konusu olacak bir konu da pek kalmıyor ya... Son üç buçuk yıl tam ders niteliğinde bir tablo sunuyor bizlere.

2018'den bu yana yaşadığımız çok özet olarak şöyle:

Nedeni ikinci planda, bir kur artışı patlak veriyor. Önce bu artışı önemsemiyoruz ya da önemsemeyi görüyoruz, sonra çare kalmıyor ve faiz artırıyoruz. Faiz artışıyla birlikte kurdaki tırmanış duruyor ve gerileme sağlanıyor. Ama bu kur artışı maliyetleri tahrik ediyor bir kere ve fiyat artışı başlıyor. Bunun üstüne bir de faizden kaynaklanan yük biniyor. Fiyatlar tırmandıkça tırmanıyor, sonra ekonomi bitkin düşüyor ve bir sakin dönem...

Bu kısır döngüyü yıllardır yaşıyoruz. Ama aynı adımları atıp, aynı kararları verip her seferinde başka sonuçlar doğacağını ummaktan vazgeçmiyoruz. Ne var ki klasik hale gelen sonuç değişmiyor.

Veriler ortada

Bugün bir tablo hazırladık. Tabloda önceki üç yıl ile bu yılın ilk beş ayındaki, yani yaklaşık üç buçuk yıldaki sepet kur, Yİ-ÜFE ve TÜFE artışıyla bu dönemlerde uygulanan ortalama fonlama maliyetine yer verdik.

Kur ve fiyat artışı bir yanda, Merkez Bankası'nın faizi bir yanda... Zıtlık dikkatinizi çekiyor değil mi...

Hangi dönem fonlama maliyeti düşük uygulanmış, o dönem hem sepet kur çok artmış, hem fiyatlar. Aslında şöyle demek daha doğru; faiz düşük kalınca kur tırmanmış, kurdaki bu artış da enflasyonu tırmandırmış.

Ne zamanki fonlama maliyeti artırılmış, diğer artışlar düşük kalmış.

Aslında tablo böylesine açıkken tartışacak ne kalıyor ki!

Hadi bir kere yaptık, baktık istediğimiz gibi bir sonuç elde edemedik, hatta oldukça zararlı çıktık bu tercihten... Belki o dönemin koşulları yüzünden arzuladığımız sonuç doğmadı diye düşündük, bir kez daha denedik, sonuç yine aynı. Artık aynı yolu izlemenin, aynı tercihte bulunmanın gerçekçi bir izahı var mı?

Enflasyonun sebebi döviz mi, faiz mi? (%)

	Yıllık ve dönemsel artışlar			Fonlama maliyeti
	Sepet kur	Yİ-ÜFE	TÜFE	
2018	35,06	33,64	20,30	17,74
2019	11,53	7,36	11,84	20,59
2020	29,84	25,15	14,60	10,58
2021 (5 ay)	16,85	17,34	6,39	17,95

HEP DENİYOR VE HEP YANILIYORUZ

Tarih ne kadar tekerrür eder tartışılır belki ama bizim ekonomimiz hep tekerrür ediyor.

2018'i unutmadık henüz. Hani şu meşhur rahip krizinin yaşandığı yılı...

Faizi artırmamak için ayak diredik, diredik... Sonra ne oldu! Sepet kur ağustosta tam yüzde 20, eylülde yüzde 12 arttı. Yİ-ÜFE ağustos ve eylülde sırasıyla yüzde 6.60 ve yüzde 10.88 artış gösterdi. Yine aynı aylarda TÜFE'de yüzde 2.30 ve yüzde 6.30 artış görüldü.

09.06.2021

Mecbur kaldık faiz artırmaya... Kur ekim ve kasımda yüzde 9'a yakın geriledi, fiyatlardaki artış durdu, hatta onlar da bir miktar düşüş gösterdi.

Peki faizi zamanında artırmamakla ne elde etmiş olduk ya da herhangi bir şey elde ettik mi? Müthiş bir ekonomik çöküntü yaşadık, hepsi bu!

Şimdi faiz yüksek sayılır da...

Aslında şimdi faiz görece yüksek. Ne var ki faizin bir anda aşağı çekilmeyeceğinin garantisi yok. Güven yok çünkü güven!

Faizi şimdiki yüzde 19'dan bir anda yüzde 29'a, 39'a çıkarsak... Ama aynı zamanda faizi her an indirebileceğimizi söylemeye de devam etsek... Bunu yapınca bir anlamda örtülü biçimde "Bizim sağımız solumuz belli olmaz" demiş olmuyor muyuz...

Yoksa yüzde 19 bugünün ekonomik koşullarında çok yüksek bir oran. Dünyanın gelişmiş ülkeleri yüzde 1-2, hatta bir kısmı negatif faiz uyguluyorken yüzde 19, müthiş. Ama şu güvensizlik yok mu!

Vergi ve varlık barışında takvim

Recep BIYIK

09 Haziran 2021 Çarşamba

Kamu alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin 7326 sayılı Kanun'la birçok konuda düzenleme yapıldı. Bu makalenin yazıldığı gün itibariyle henüz Resmî Gazete'de yayımlanmayan kanunda yer alan her bir düzenlemenin takvimi de farklı. Öte yandan 11 Kasım 2020 tarih ve 7256 sayılı Kanun'la yapılan varlık barışı uygulaması da devam ediyor. Varlık barışında süre azalıyor.

İzlemekte zorlananlar için, her iki Kanun kapsamında yararlanılabilecek işlemlere ilişkin takvimi aşağıda özetledim.

1. Kesinleşmiş borçların yapılandırılması

Başvuru süresi sonu 31 Ağustos 2021

Peşin ödemede son ödeme tarihi 30 Eylül 2021

Taksitle ödemede, ödeme dönemleri 6, 9, 12 ve 18 taksitte ödeme seçeneği.
İlk taksit Eylül 2021 olmak üzere birer ay atlamalı.

2. Kesinleşmemiş veya dava aşamasında olan borçların yapılandırılması

Başvuru süresi sonu 31 Ağustos 2021

Peşin ödemede son ödeme tarihi 30 Eylül 2021

Taksitle ödemede, ödeme dönemleri 6, 9, 12 ve 18 taksitte ödeme seçeneği.
İlk taksit Eylül 2021 olmak üzere birer ay atlamalı.

3. İnceleme sonucu salınan vergiler

Başvuru süresi İhbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren 30 gün.

Ödeme süresi İlk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksit.

4. **Matrah artırımı**

Başvuru süresi sonu 31 Ağustos 2021

Peşin ödemede son ödeme tarihi 30 Eylül 2021

Taksitle ödemede, Azami 6 eşit taksitte ödeme seçeneği

ödeme dönemleri Taksit ödeme dönemleri: Eylül/2021, Kasım/2021, Ocak/2022, Mart/2022, Mayıs/2022, Temmuz/2022

5. **Pişmanlıkla veya kendiliğinden verilecek beyannameler**

Başvuru süresi sonu 31 Ağustos 2021

Peşin ödemede son ödeme tarihi 30 Eylül 2021

Taksitle ödemede, ödeme dönemleri 6, 9, 12 ve 18 taksitte ödeme seçeneği.

İlk taksit Eylül/2021 olmak üzere birer ay atlamalı.

6. **Muhasebe düzeltmeleri**

a) **İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve**

demirbaşların kayda alınması

Bildirim ve kayıt süresi sonu 31 Ağustos 2021

Sorumlu sıfatıyla KDV hesaplanması ve beyanı Bildirimin verildiği ay.

Hesaplanan KDV'nin ödeme süresi KDV beyanname verme süresi içinde ödenir.

b) **İşletmede mevcut olmadığı halde kayıtlarda yer alan emtia, makine, teçhizat ve**

demirbaşların kayıtlardan çıkartılması

Fatura düzenleme süresi sonu 31 Ağustos 2021

Hesaplanan vergi üç eşit taksitte ödenir. Taksit dönemleri:

Hesaplanan KDV ödeme süresi İlk taksit beyanname verme süresi içinde, diğer taksitler izleyen ikinci ve dördüncü ayda.

c) Kasa hesabının düzeltilmesi

Beyan süresi sonu 31 Ağustos 2021

Ödeme süresi sonu % 3 vergi beyanname verme süresi içinde ödenir.

d) Ortaklardan alacaklar hesabının düzeltilmesi

Beyan süresi sonu 31 Ağustos 2021

Ödeme süresi sonu % 3 vergi beyanname verme süresi içinde ödenir.

7. Varlık barışı

İşlem	Tarih
Banka veya aracı kurumlara bildirim	30 Haziran 2021
Yurt dışı Türkiye'ye getirme veya banka veya aracı kurumdaki bir hesaba transfer	Bildirim yapıldığı tarihten itibaren 3 ay
varlıklar Varlığın yurt dışındaki kredilerin kapatılmasında kullanılması	30 Haziran 2021
Yurt içi Vergi dairesine beyanı	30 Haziran 2021
varlıklar Yasal defterlere kayıt	30 Haziran 2021

Abdulkadir Selvi

HDP'ye kapatma davası siyaseti nasıl etkileyecek

9 Haziran 2021

Meslek hayatımda ilk olarak DYP hakkında açılan kapatma davasını izledim.

DYP kapatılmadı. Refah Partisi'nin kapatılması ise 28 Şubat sürecinde siyaseti derinden etkilemişti.

AK Parti hakkında açılan kapatma davası ise Türk siyasetinin tanık olmadığı demokrasi mücadelesine sahne olmuştu.

Bu ülkeyi 10 yıl yöneten Demokrat Parti 27 Mayıs darbesinden sonra Ankara'da bir yerel mahkeme kararıyla kapatıldı.

Türkiye siyasi parti mezarlığına döndü.

Aslında ikinci kez açılan kapatma davası demek daha doğru olur. Çünkü ilk iddianame oybirliğiyle reddedilmişti.

Bu kez daha derli toplu bir iddianame hazırlandığı söyleniyor.

1 İlk iddianamede ölmüş ya da HDP'den istifa etmiş kişiler hakkında siyaset yasağı talep edilmişti.

2 Kapatma nedeni olarak gösterilen suçlarla şahıslar arasındaki illiyet bağı yeterince ortaya konulmamıştı.

BU KEZ ÖZENLİ

Bu kez özenli çalışma yapıldığı anlaşılıyor. Daha önce 687 kişiye siyaset yasağı istenirken sayı 500'e indi. Odak oluşturma iddiasına neden olan şahıslarla eylemlerinin kanıtlarının iddianamede yer aldığı ifade ediliyor.

HDP NASIL KARŞILADI

HDP Eş Genel Başkanı **Pervin Buldan**, “**Açtıkları kapatma davası HDP’yi daha da büyütecek, güçlendirecek**” dedi. “**Kapatma davası açarak HDP’yi susturabileceğinizi düşünüyorsanız, çok yanılıyorsunuz**” diye meydan okudu.

HDP NE YAPACAK?

İlk kapatma davası açıldığında bunu tartışmıştık. HDP kendini feshedip davayı düşürme yoluna mı gidecek yoksa savunma mı yapacak, diye. Aynı soru eski etkisini kaybetse de geçerliliğini koruyor. Ama HDP, kendi hukukçuları dışında da destek alarak savunma hazırlamayı planlıyor. 2023 seçimlerine giderken, HDP kapatma davasını Kürt seçmeni etkileyecek bir demokrasi mücadelesine dönüştürmeyi amaçlıyor.

BULDAN’A BİR ELEŞTİRİ

Pervin Buldan 7 Haziran tarihinden hareket ederek, “**Haziran 2015 seçimlerinin yıldönümünde HDP’ye kapatma davası açtılar. Kapatma davası 7 Haziran 2015 seçimlerinin intikamıdır**” dedi.

Buldan böyle bir çıkarımda bulunabilir ama adres yanlış. HDP, 7 Haziran 2015 sonuçları ile hesaplaşmak zorunda. 7 Haziran seçimlerinde çözüm sürecinin başarıya ulaşması ve Türkiyelileşme adına bu halk HDP’ye yüzde 13.1 oranında oy ve 80 milletvekili verdi. Ne oldu? Seçimden sonra Kandil önce çözüm sürecinden çekildiğini ve savaş konseptine geçildiğini açıkladı, Hendek savaşlarını başlattı. HDP 7 Haziran’da yüzde 13 alırken 1 Kasım seçimlerinde yüzde 10’a düştü ve 59 milletvekili çıkarabildi. HDP bir gün olsun, biz seçimlerde tarihimizin en yüksek oyunu alıp, bu denli güçlü çıkmışken siz neden savaş sürecini başlattınız diye Kandil’e sormadı.

BAHÇELİ’NİN ÇİZGİSİ AYNI

Bahçeli’nin HDP’nin kapatılması konusundaki kararlılığında en ufak bir değişiklik yok. Bahçeli; PKK’nın siyasi kolu olarak gördüğü HDP’nin kapatılması gerektiği görüşünde. Zaten daha önce Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı kapatma davası açmazsa kendilerinin başvuruda bulunacağını açıklamıştı. HDP’nin kapatılması, **Bahçeli**’nin davasına dönüştü. “**Bu karanlık sayfa açılmamak üzere kapanmalıdır**” dedi. Hatta MHP lideri kararlılığını daha da arttırmış diyebiliriz. Çünkü, “**Anayasa Mahkemesi’nin ikinci kez iade seçeneği de kalmamıştır**” dedi.

SÜREÇ NASIL İŞLEYECEK?

Anayasa Mahkemesi zaman kaybetmeden dün itibarıyla raportör görevlendirdi. Dosyanın aynı raportöre verilmesi sürecin hızlanması açısından yararlı olacak.

1 Raportör 15 gün içinde öninceleme raporunu sunacak.

2 İddianame kabul edildiği takdirde ön savunmasını hazırlaması için HDP'ye gönderilecek.

3 Burada kritik bir soru, kapatma davası ikinci kez açıldığı için Anayasa Mahkemesi'nin iade edip etmeme yetkisi üzerinde toplanıyor. MHP lideri **Bahçeli**, "**Anayasa Mahkemesi'nin ikinci kez iade seçeneği de kalmamıştır**" dedi. **Bahçeli**'nin sözleri siyaseten ikinci kez iade seçeneğinin kalmadığı şeklinde değerlendiriliyor.

4 İkinci kez dava açılmasına rağmen bu dava yeni bir dava olarak kabul ediliyor. Yeni bir esas numarası veriliyor. O nedenle iddianamede esasa ilişkin önemli eksiklikler tespit edilirse Anayasa Mahkemesi'nin iade etme yetkisinin olduğu ifade ediliyor.

5 Henüz öninceleme tamamlanmadığı için erken bir değerlendirme olabilir. Ama bu kez iade edilecek gibi bir hava hissedilmiyor.

6 HDP'nin savunması geldikten sonra ikinci aşamaya geçilecek ve "**esas hakkındaki düşüncesini**" bildirmesi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilecek. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan gelen esas hakkındaki iddialar ise HDP'ye tebliğ edilecek. Böylece üçüncü aşamaya geçilecek.

7 HDP'nin esas hakkındaki savunmasını yapmasından sonra sözlü savunma aşamasına geçilecek. Önce Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı **Bekir Şahin** dinlenecek ardından ise HDP sözlü savunma yapacak.

8 Raportör esas hakkındaki raporunu hazırlayacak. Anayasa Mahkemesi 15 üye ile toplanacak. Kapatma kararının alınması için en az 10 üyenin o yönde oy kullanması gerekiyor.

AK PARTİ'NİN ZORLUKLARI

1 Bir yanda parti kapatmaya karşı olan ve geçmişte kendisi de kapatılma davası ile karşı karşıya kalmış olan AK Parti var.

2 Diğer yanda ise PKK ile bağı yadsınamaz olan HDP var.

3 Bir yanda ise HDP'nin kapatılmasında ısrarlı olan cumhur ittifakı ortağı MHP var.

AK Parti ise siyaseten bu gerçekleri ışığında bir pozisyon belirleyecek.

O ZAMAN DESTEK VERMEDİLER

AK Parti, 2010 yılında siyasi partiler hakkında kapatma davası açılmasını Meclis'in onayına bağlayan Anayasa değişikliği önerisi getirmişti. Ancak o zaman HDP'den önceki Barış ve Demokrasi Partisi söz vermesine rağmen oy vermediği için bu değişiklik gerçekleşmedi. Neden? BDP'liler açıklamadığı sürece, neden oy

09.06.2021

vermediklerini bilemem. Ama HDP çizgisindeki partiler, kapatmalardan beslenerek büyüdüler. Ama bu parti kapatmalar konusunda bizim ilkeli olarak hareket etmemize engel olmamalı.

SİYASİ SONUÇLARI NE OLUR?

PKK ile bağlantısı nedeniyle HDP kapatılmayacaksa dünyada hiçbir parti kapatılmaz. HDP'liler de bunun farkında. Şimdiye kadar kurdukları 7 parti kapatılmış. Ama onlar PKK ile bağlarını koparmamışlar. Ama HDP kapatılırsa bunun demokratik görünümümüze etkisi ve siyasi sonuçları ne olur? HDP'ye kapatma davasının 2023 seçimlerine olan etkisinin iyi hesap edilmesi gerekiyor.

Esfender KORKMAZ

Üniversitelerimiz ziyan oldu

9 Haziran 2021 Çarşamba

AKP iktidarı Üniversiteleri de partizanlaştırdı. Önce YÖK'ü ideolojik tabanda partizanlaştırdı, Ahmet Necdet Sezer'in de bazı rektör atamaları tenkit edildi. Ama sonrasında rektör atamaları tamamıyla ideolojik çizgide yapıldı. Başkanlık sistemi ile de kayıtsız şartsız ideolojik ve partizan Üniversite dönemine girdik.

Partizan sistemin getirdiği sorunlar, üniversitelerde eğitim ve araştırma kalitesini düşürdü. Hatta eğitim ve araştırma Osmanlı'da olmadığı kadar siyasi İslam ideolojine çekildi. Boğaziçi Üniversitesi'nde bu sorun daha çok gün yüzüne çıktı.

1- Bu sorunları yaşamasında, öğretim üyelerinin de günahı büyüktür.

En başta, 80 darbesi ile iş birliği yapan İhsan Doğramacı, YÖK'ü önererek Üniversitelerde özerkliğin kaldırılmasına yataklık yaptı. Sonra sol ideolojiden bir grup; Öğretim Üyeleri Derneği'ni kurdular ve bu derneği siyasi alanda kullandılar.

İstanbul Üniversitesi 1997 rektörlük seçimlerinde, ben dahil 5 rektör adayı vardık. Siyasi İslam çizgisinde olan aday 2500 oydan 25 oy aldı. AKP iktidarından sonra, 2004 yılı ilk seçimi AKP yanlısı bir aday kazandı. 2019 seçimlerinde iktidar yanlısı iki aday 1290 oy aldı, diğer aday 1202 oy aldı. Demek ki çoğu öğretim üyeleri de özgürlüklerine sahip çıkamadı ve esen rüzgâra göre yön değiştirdiler.

2- Açık öğretim, eğitimde popülizm demektir.

* Açık öğretimde 1995/1996 ders yılı lisans mezuniyet oranı yüzde 7,4'tür.

* 2013-2018 yılları ortalaması olarak açık öğretimde lisans mezuniyet oranı yüzde 7 ve örgün öğretimde aynı yıllar lisans mezuniyet oranı ise yüzde 16'dır. (Doç. Dr. Ertuğ Can araştırması 2019)

* 2019/2020 ders yılında, toplam lisans öğrenci sayısı 4 milyon 145 bindir. Bunun yüzde 51'i, 2 milyon 97 bini açık öğretime kayıtlıdır.

Açık öğretim, popülizm amaçlı olarak Üniversite önünde birikimi eritmek için kullanılıyor. Mezuniyet oranı düşüktür. Dahası iktisat, işletme ve sosyal bilimler ağırlıklıdır. Bu dağılım Türkiye'nin insan gücü ihtiyaçlarına cevap veren bir dağılım değildir. **Bu demektir ki açık öğretime ayrılan kaynaklarda etkinlik düşüktür. Kaynak kaybı var.**

3- Eğitim sistemi gençleri göçe zorluyor.

AKP öncesi beş yıllık kalkınma planlarında, yüksek öğretimde insan gücü planlaması yapılırdı. Hangi alanda ne kadar mezuna ihtiyaç olduğu tahmin edilirdi. Yüksek öğretimde eğitim programları, fakülteler bu hedefe göre açılırdı. AKP planlamayı ve eğitimde planlamayı fiilen kaldırdı. Planlar kağıt üstünde kaldı. Ayrıca açık öğretim kontenjanlarını artırdı. Popülizm amaçlı olarak alt yapısı olmayan yeni Üniversiteler açtı. Şimdi Türkiye'nin doktor ihtiyacı var. Ama aynı zamanda da ziraat mühendisi, iktisat ve işletme mezunu fazlası var.

Ara eleman, hemşire, teknisyen ihtiyacımız var. Çünkü orta öğrenimde teknik ve mesleki eğitim kalite ve kantite yetersizdir. Ama imam fazlamız var. Çünkü eğitimde ideoloji ön plandadır ve siyasi iktidar herkesi imam hatip eğitimine zorluyor.

Sonuçta; işsiz kalan gençler, zorunlu olarak yurt dışına gidiyor ve gitmek istiyor.

Öte yandan, dünyanın en iyi beş yüz Üniversitesi içinde az sayıda Türk Üniversitesi var, onlar da 400 sıradan sonra geliyor.

Dünya ekonomik forum(WEF) 2020 raporuna göre; "*Araştırma, inovasyon ve buluş alanlarındaki uzun vadeli yatırımları teşvik etmek ve genişletmek "yarının pazarlarını" yaratabilir ve büyümeyi sağlayabilir. Finlandiya, Japonya, ABD, Güney Kore ve İsveç "yarının pazarlarını" yaratmak için daha hazırlıklı olarak ortaya çıkarken Yunanistan, Meksika, Türkiye ve Slovak Cumhuriyeti daha az hazırlıklıdır.*" deniliyor.

Türkiye'de yüksek öğretimde kalitenin düşmesi de, gerek aileleri ve gerekse gençleri daha iyi bir eğitim için Batı'ya göçe zorluyor.

Sonuç; Türkiye'nin en büyük kozu olan genç nüfus, ideolojik amaçlı olarak ve iktidarın bekası için kullanıldı.

09 Haziran 2021, Çarşamba

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Muhalefetin hem uzatılmış hem de tadı kaçırılmış gündemlerine bir çözüm var

Özellikle bizim muhalefetin ucu bucağı belli olmayan ve tadı kaçırılmış gündemleri nedense hiç tükenmiyor. Mesela, mümkün olmayacağını bile bile, nedense erken seçim sakızını çiğnemekten hiç bıkmıyorlar. Acaba bunlar kendi aralarında bir seçim yapmayı da denerler mi diye zaman zaman düşünüyorsunuz.

Hepsi aday olacak

Bunların bitmeyen bir diğer gündem maddeleri de, kimin ortak cumhurbaşkanı adayları olacağına ilişkin. Kemal Kılıçdaroğlu'nun en az oy alacağını ortaya çıktığı anketler bile bunları, ortak aday arayışından ve Kılıçdaroğlu'nun adını tekrar etmekten vazgeçiremiyor. CHP'li büyükşehir belediye başkanları, İYİ Parti'nin gizli HDP ve FETÖ hayranı genel başkanıçesi, sürekli tekrarlanan isimlerden bazıları. Bu arada Abdullah Gül'ün sonsuza kadar bekleyeceği de bilinenlerden biri.

Bir çözüm

Hem uzatılıp hem de tadı kaçırılan bu gündemlerden "Kim ortak başkan adayı olacak" şeklindeki bir çözüm, bunları Galatasaray Başkanı'nın seçileceği kongreye yöneltmek olabilir. Bu kongredeki başkan seçimi, böyle şeyleri pek önemsemeyenleri bile etkilemiş benziyor. Sevgili Hıncal Uluç bile Fatih Terim'e duyduğu öfke yüzünden Yiğit Şardan'ı desteklediğini yazmış.

Favori kim?

CHP'li, HDP'li, İYİ Partili aday adaylarının her biri, Galatasaray başkan adaylarından birini tuttuklarını açıklasalar. İsterlerse bunlardan biri Fatih Terim'i de favori başkan adayı olarak gösterebilir. Galatasaray'ın efsanevi başkanı Faruk Süren'in en uygun aday olarak Burak Elmas'ı işaret ettiğini de değerlendirebilirler. İbrahim Özdemir'i veya Metin Öztürk'ü de kendi favorileri ilan edebilirler.

Ha gayret

Hangi muhalefet politikacısının favori olarak gösterdiği aday kongrede Galatasaray'a

09.06.2021

başkan seşilirse, o politikacı "Ben yarını görebiliyorum" diye hava basar ve ileride kendi adaylığına ağırlık katabilir. Bu şekilde tadı kaçırılmış gündem maddelerinden bir tanesi devre dışı kalabilir.